

STRUKTURA WYNAGRODZEŃ WEDŁUG ZAWODÓW W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W PAŹDZIERNIKU 2008 ROKU

Opracowanie
sygnalne

Grudzień 2009

Badanie zatrudnionych według wysokości miesięcznego wynagrodzenia brutto za październik 2008 r. dotyczyło podmiotów gospodarki, w których liczba pracujących wynosiła powyżej 9 osób. Z poszczególnych podmiotów badaniem objęto ok. 33,1 tys. wylosowanych pracowników, którzy przepracowali cały miesiąc. Po uogólnieniu wyniki są reprezentatywne dla populacji ok. 383,3 tys. pracowników (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczenia na pełnozatrudnionych).

Dane dotyczące miesięcznych wynagrodzeń brutto za październik 2008 r. ujmują wynagrodzenia osobowe (w tym m.in. wynagrodzenie zasadnicze, za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatki za staż pracy), honoraria wypłacone pracownikom własnym na podstawie umowy o pracę. Ponadto uwzględniono wynagrodzenia za okresy dłuższe niż miesiąc w wysokości przypadającej na 1 miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12 część premii lub nagród wypłaconych w stosunku rocznym, m. in. dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej).

Jak wynika z badania, w październiku 2008 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w województwie podkarpackim wyniosło 2664 zł i było o 17,6% niższe od średniej krajowej.

Pracownicy zatrudnieni w jednostkach **sektora publicznego** zarabiali przeciętnie więcej niż pracownicy **sektora prywatnego**; w sektorze publicznym przeciętna płaca brutto (3010 zł) była o 26,4% wyższa niż w prywatnym (gdzie wynosiła 2382 zł).

Mężczyźni osiągnęli przeciętne wynagrodzenie brutto o 4,3% wyższe od średniego w województwie, a **kobiety** – niższe o 4,6%, co w konsekwencji oznacza, że przeciętne wynagrodzenie mężczyzn było

o 9,3% (o 236 zł) wyższe od przeciętnego wynagrodzenia kobiet.

Wynagrodzenia pracowników wzrastają wraz z ich **wiekami i stażem pracy**. Dotyczy to zarówno mężczyzn, jak i kobiet, a także pracowników sektora publicznego i prywatnego. Przeciętny poziom wynagrodzeń ogółu badanych osiągnęli pracownicy będący w wieku 35-44 lata, ze stażem pracy od 10 do 20 lat. W październiku 2008 r. wynagrodzenia osób młodych, w wieku do 24 lat, stanowiły niecałe 68% wynagrodzenia przeciętnego, zaś pracownicy w wieku okołoemerytalnym (60-64 lata) osiągnęli wynagrodzenia o 69,2% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia i 2,5 razy większe od zarobków najmłodszej grupy pracowników.

Pracownicy z najkrótszym stażem pracy, tj. poniżej 2 lat otrzymywali wynagrodzenie równe 70,9% wynagrodzenia przeciętnego. Długoletni pracownicy, o co najmniej 30-letnim stażu, otrzymywali wynagrodzenie równe 169,8% wynagrodzenia zatrudnionych o stażu pracy poniżej 2 lat.

Kolejną cechą, która w istotny sposób różnicuje wynagrodzenia, jest **poziom wykształcenia**. Najwyższy poziom przeciętnych wynagrodzeń osiągnęli pracownicy z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym – ich zarobki (3584 zł) przewyższały o 34,5% przeciętne wynagrodzenie ogółu pracowników. Wynagrodzenia pracowników legitymujących się wykształceniem średnim kształtowały się nieco poniżej średniej płacy w województwie (o 8,8%). Pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub podstawowym i niepełnym podstawowym uzyskali wynagrodzenia niższe od przeciętnego odpowiednio o 21,6% i 19,3%, zaś pracownicy z wykształceniem gimnazjalnym – o 39,8% niższe od średniej.

**PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PAŹDZIERNIKU 2008 R. WEDŁUG GRUP
ZAWODÓW W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM**

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Sektor	
				publiczny	prywatny
	w złotych				
OGÓŁEM	2664,31	2778,32	2542,12	3009,91	2381,54
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5473,65	6117,99	4519,73	5463,82	5481,10
Specjaliści	3290,40	3604,33	3144,39	3285,35	3311,92
Technicy i inny średni personel	2810,56	2981,91	2686,50	2865,20	2745,67
Pracownicy biurowi	2476,33	2387,94	2544,42	2830,96	2060,38
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1603,21	1686,59	1565,34	1996,71	1530,20
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2324,23	2324,81	2309,96	2041,59	2361,75
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2239,49	2402,34	1677,50	2589,48	2175,82
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2341,69	2442,46	1935,28	2753,88	2234,46
Pracownicy przy pracach prostych	1678,68	1753,28	1617,09	1726,70	1633,83

Biorąc pod uwagę **grupy zawodów**, należy stwierdzić, że wynagrodzenia powyżej średniej wojewódzkiej otrzymują pracownicy należący do następujących grup zawodowych: „wyżsi urzędnicy i kierownicy”, „specjaliści” oraz „technicy i inny średni personel”.

Najwyższe wynagrodzenia otrzymywali wyżsi urzędnicy i kierownicy – ich wynagrodzenie (5474 zł) było ponad dwukrotnie wyższe od przeciętnego wynagrodzenia ogółu badanych. W tej grupie najlepiej wynagradzani byli kierownicy dużych i średnich organizacji (5404 zł), a zwłaszcza należący do ścisłego kierownictwa (7419 zł).

Specjaliści przeciętnie osiągnęli wynagrodzenie 3290 zł, tj. o 23,5% wyższe od średniego, przy czym należy zaznaczyć, że ta grupa zawodowa jest bardzo niejednorodna. Przeciętne wynagrodzenie brutto nauczycieli szkół wyższych wyniosło 4902 zł, a specjalistów ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) – 4925 zł. Ponadto w tej grupie zawodowej wynagrodzenia powyżej średniej otrzymali:

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i pokrewnych – 3619 zł, a najwyższe wśród nich fizycy, chemicy i pokrewni (5050 zł), inżynierowie i pokrewni (3694 zł), informatycy (3057 zł).
- pozostali specjaliści – 3691 zł, do których należą m.in. prawnicy (5991 zł), specjaliści nauk społecznych i pokrewnych (4089 zł), specjaliści administracji publicznej (3982 zł).

Przeciętne wynagrodzenie nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli wyniosło 2939 zł, a nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – 3022 zł. Niższe wynagrodzenia brutto od przeciętnego otrzymały pielęgniarki i położne – 2640 zł.

Grupa „technicy i inny średni personel”, to również liczna zbiorowość pracowników o różnych specjalnościach. Ich przeciętne wynagrodzenie – 2811 zł przewyższało o 5,5% średnią wojewódzką. W tej grupie powyżej przeciętnej wynagradzani byli średni personel techniczny – 2968 zł, w tym technicy otrzymywali średnio 3168 zł, a techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni – 2675 zł. Najniższe w tej grupie zawodowej były płace średniego

personelu w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 2252 zł.

W pozostałych grupach zawodów przeciętne wynagrodzenie było niższe od średniej wojewódzkiej. Najniższe odnotowano wśród „pracowników usług osobistych i sprzedawców” – 1603 zł (o 39,8% niższe od średniego wynagrodzenia), w tym najliczniej reprezentowanych w tej grupie sprzedawców i demonstratorów – 1613 zł, a następnie wśród „pracowników przy pracach prostych” – 1679 zł (o 37,0% niższe od średniej).

W innych grupach zawodów przeciętne wynagrodzenie brutto osiągnęło następujące wartości:

- pracownicy biurowi – 2476 zł,
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 2324 zł,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 2239 zł (w tym robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń zarabiali średnio 2492 zł),
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 2342 zł (w tym operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 2475 zł).

Znacznymi dysproporcjami charakteryzowały się również **indywidualne wynagrodzenia brutto** badanych pracowników.

W październiku 2008 r. 10% najniżej zarabiających pracowników otrzymywało wynagrodzenie co najwyżej w wysokości 1238 zł, a 10% najwięcej zarabiających - co najmniej 4193 zł, co oznacza, że wskaźnik zróżnicowania decylogowego wyniósł 338,7%.

Z porównania indywidualnych wynagrodzeń pracowników z przeciętnym wynagrodzeniem w województwie wynika, że płace nieprzekraczające średniej wojewódzkiej otrzymywało 60,7% badanej populacji. W grupie tej znalazło się 59,7% mężczyzn oraz 61,8% kobiet; 46,0% zatrudnionych w sektorze publicznym i 72,7% w sektorze prywatnym.

Wynagrodzenia wyższe od podwójnego przeciętnego wynagrodzenia w województwie uzyskało 4,3% zatrudnionych – 5,5% mężczyzn i 3,0% kobiet.

Połowa pracowników otrzymała wynagrodzenie nieprzekraczające 2333 zł (mediana). W tej grupie było 52,5% kobiet oraz 63,8% zatrudnionych w sektorze prywatnym.

MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA NAJWYŻSZE W GRUPACH DECYLOWYCH (DECYLE) W PAŹDZIERNIKU 2008 R. W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

